

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2019; 5(1): 139-140

© 2019 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 03-11-2018

Accepted: 06-12-2018

ಶ್ರೀರಾಮ .ಎಂ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. 2,

ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ, ವಿಭಾಗ,

ನ್ಯೂಹಾರಿಜನ್ ಕಾಲೇಜು,

ಮಾರತ್ತಹಳ್ಳಿ ರಿಂಗ್ ರೋಡ್,

ಬೆಂಗಳೂರು

Correspondence

ಶ್ರೀರಾಮ .ಎಂ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. 2,

ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ, ವಿಭಾಗ,

ನ್ಯೂಹಾರಿಜನ್ ಕಾಲೇಜು,

ಮಾರತ್ತಹಳ್ಳಿ ರಿಂಗ್ ರೋಡ್,

ಬೆಂಗಳೂರು

“ಶಕುಂತಲೋಪಖ್ಯಾನ” ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ಶಕುಂತಲೆ

ಶ್ರೀರಾಮ.ಎಂ

ಕಾಳಿದಾಸನ ಶಕುಂತಲೆ ನಾಟಕದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಹಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಶಕುಂತಲೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತನ್ನದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕವಯಿತ್ರಿ ಎಂ.ಆರ್. ಕಮಲ ರವರು ಸಹ ಒಬ್ಬರು. ಇವರ 'ಶಕುಂತಲೋಪಖ್ಯಾನ' ಕವಿತೆಯು ಕೂಡ ಒಂದು. ಸ್ತ್ರೀಸಂವೇದನೆಯ ಅಪ ರೂಪದ ಕವಿತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಮೊದಲು ಗುರಿಯಾದದ್ದು ಮಾತ್ರ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಪಾತ್ರಗಳು. ಹಾಗೆ ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಮಹರ್ಷಿಯ ಸಾಕು ಮಗಳು ಶಕುಂತಲೆಯ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ.

ಶಕುಂತಲೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತೆ ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಕವಿತೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕವಯಿತ್ರಿ ಶಕುಂತಲೆಯ ಜೀವನದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಚಿತ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪರೆಯಾದ 'ಮೇನಕೆ' ಹಾಗೂ ಮಹಾತಪಸ್ವಿಯಾದ 'ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ'ನ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಈ ಶಕುಂತಲೆ ತಾಯಿಯಂತೆ ಅಪ್ಪರೆಯಾಗಿದ್ದವಳೇ, ಅವಳ ಅಪ್ಪರೆಯಂತಹ ಸೌಂದರ್ಯವು ಅವಳ ಕೂದಲೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಉಗುರ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ತರು-ಲತೆಗಳಿಗೂ ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು 'ಜೀವೋನ್ಮಾದ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಅವುಗಳ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚು ಹೊಳೆಯಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ' ಯೌವನ ಅಪಾರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಕುಲದ ಅರಸು ದುಶ್ಯಂತ ಮಹಾರಾಜ ಬೇಟೆಗೆ ಬಂದ. ಕಾಡಿನ ಮೃಗಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದರ ಬದಲು ತನ್ನ ಕಣ್ಣು ಬಾಣದಿಂದ ಜಿಂಕೆಯಂತಿದ್ದ ಶಕುಂತಲೆಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿಬಿಟ್ಟನು.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ! ಭೇಟಿಗಾಗಿ ಬಂದವನು ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕದ್ದ. ಅವಳನ್ನು ಕಂಡವನು ಮೊದಲ ನೋಟದಲ್ಲಿಯೇ ಮೋಹಗೊಂಡಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಮೋಹಕ ಬಲೆ ಬೀಸಿದ ಅವಳೂ ಪರವಶಕಾದಳು. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ನೋಟದಲ್ಲಿ, ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಮರುಳು ಮಾಡುವ ಮೋಡಿಗೇ ಸೋತು ಹೋದಳು. ಅವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ದುಶ್ಯಂತನ ಬಿಸಿ ಅಪ್ಪುಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೈಮರೆ

ತಳು. ದುಶ್ಯಂತನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಪ್ಪುಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದ ಶಕುಂತಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹವಾದರು. ಹಾಗೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಸಾಂಸಾರಿಕ ಬದುಕಿನ ಸಿಹಿಯನ್ನು ಸವಿದ. ಆತನಿದ್ದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳು ಕ್ಷಣಗಳಂತೆ ಹಾರಿಹೋದವು. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ ತನ್ನ ಜನ ಎಲ್ಲ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನೆನಪಾಗ ತೊಡಗಿದಂತೆ ಹೊ ರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಆದರೆ ಅವಳು “ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಯಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪ್ರೇಮದ ಕು ರುಹುವಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಣೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳಾದವು ಅಳುವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೀಳ್ಕೊಡಿಯೂ ಆಯಿತು.

ಇತ್ತ ಶಕುಂತಲೆ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಪತಿ ದುಶ್ಯಂತ ಈಗ ಬರುವನು ಆಗ ಬರುವನು ಎಂದು ತನ್ನ ಉಂಗುರದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲನ್ನು ಪದೇ-ಪದೇ ನೋಡುತ್ತಾ, ಪದೇ-ಪದೇ ಎಣಿಸುತ್ತಾ, ಅವನು ಬರುವ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆ ಕಾ

ಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಎಷ್ಟು ಮೈ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂದರೆ, ತನ್ನ ತನು-ಮನದಲ್ಲಿ ಪಡಿಯಚ್ಚಾಗಿರುವ ತನ್ನ ಹೃದ ಯೇಶ್ವರನನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾನು ಚಿತ್ರವಾಗಿ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಕಾಲ ಉರುಳಿದಂತೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೇಮದ ಫಲ ಹೂಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಮಯದ ಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದ ಶಕುಂತಲೆಯು ದೂರ್ವಾಸ ಮುನಿಯ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಶಾಪವ ನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಅವಳ ಆಪ್ತ ಗೆಳತಿಯಾದ ಪ್ರಿಯಂವಧೆ ಆ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಬೇಡುತ್ತಾಳೆ.

ಕಣ್ಣು ಮಹರ್ಷಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳಲ್ಲಾಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಆಶ್ರಮದ ಲತೆಯನ್ನು ಅರ ಮನೆಗೆ ಹಬ್ಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಕೂಡ ಎಂದು ತಿಳಿದನು. ಅವಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ದುಶ್ಯಂತನ ಬಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಹಿಮಕರ ಕುಲದ ಅರಸು ಹಿಮವಂತನೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶಕುಂತಲೆ ಅವನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಶ್ಯಂತನನ್ನು ಕಂಡು ಆಹಾ ರಾಜನೇ! ಅಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಎಂತಹ ಸಂ ತೋಷವಾಗಿತ್ತು ನನ್ನೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇಂದಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾದವು ಎನಿಸಿತು ಅವಳಿಗೆ. ಆದರೆ ಅದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ! ಅವ ನಿಗೆ ಅವಳ ನೆನಪೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು ಶಿಷ್ಯರು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಬೇಡಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವಳೇ

ಸ್ತ್ರೀ ಸಹಜ ಲಜ್ಜೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸಂಧಿಸಿದ್ದು, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮಿಸಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದಳು. ಅವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರ ಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ತಾಯ್ತನದ ಕರಳು ಮೇನಕೆಗೆ ಚುರೈಂದಿರಬೇಕು. ಕೆಂಗೆಟ್ಟ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಯ ಬದುಕನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಪತಿಯ ಆಸರೆ ತಪ್ಪಿದರೇ ತವರೇ ಗತಿಯಷ್ಟೇ? ಮತ್ತೆ ಶಕುಂತಲೆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮರಳಿದಳು. ಜನಿಸಿದ ಮಗುವ ನ್ನು ಋಷಿಯಾಗಿ ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಕೆ ಆದರೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗಿದ್ದ ಅನಾಥ ಭಾವ ಅವಳ ಮಗ ನಿಗೆ ಬರದಿರಲಿ ಎಂಬ ಏಕೈಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯಿರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾ ರಂಭಿಸಿದಳು. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕ ಭರತನ ತೊದಲು ನುಡಿ, ಆಟ, ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮೈ ಮರೆತಿದ್ದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೂ ದುಷ್ಯಂತನಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ನೆನಪಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಅದು ಅವಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದರ ಬದಲು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಶುಷ್ಕತೆ ಆವರಿಸುತ್ತದೆ ಏಕೆ?, ನೀನೇ ಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನೇಕೆ ದಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಿದೆ? ನಿನಗೆ ಬೇಡವಾದಾಗ ಮರೆತು ಬೇಕಾದ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಘಟನೆಯೇ? ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರಾಣಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀನೊಬ್ಬ ನೇ ಆದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೇ “ನನಗೆ ಈ ಉಂಗುರದಲ್ಲಿ ನೆಚ್ಚಿಗೆಯಿಲ್ಲ” ಎಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಈಗ ಶಕುಂತಲೆ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಧುನಿಕ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದಿಕ್ಕರಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದ ನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.